Faerské ostrovy

Geografie

Přírodní podmínky

Historický kontext

Politická a ekonomická situace

Kultura a tradice

Jazyk

Zeměpisná poloha

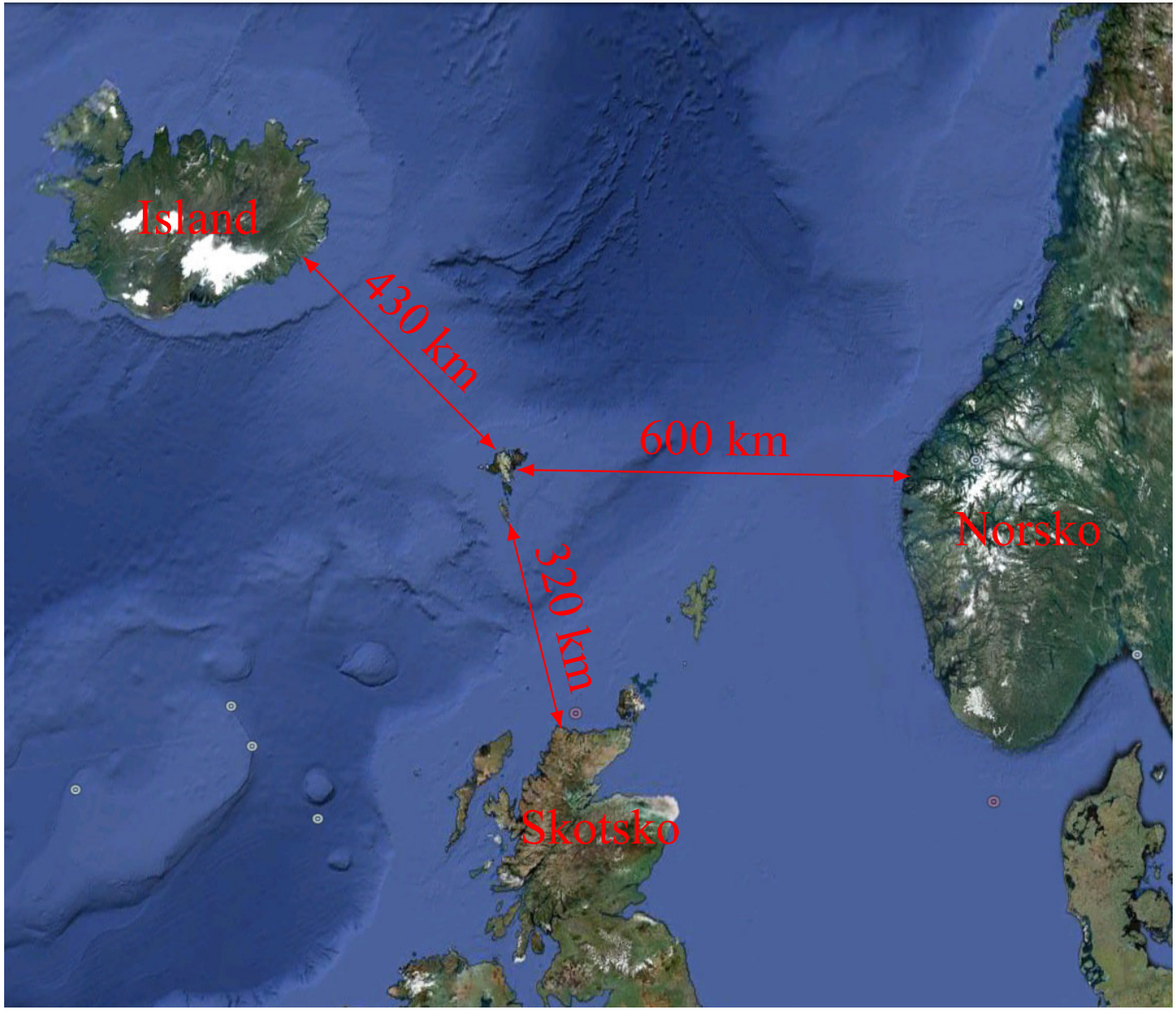

Administrativní rozdělení ostrovů

Føroyar

KALSOY
KUNOY
VIÐOY
EYSTUROY
FUGLOY
SVÍNOY
STREYMOY
BORÐOY
MYKINES
VÁGAR
NÓLSOY
KOLTUR
HESTUR
SANDOY
SKÚVOY
STÓRA DÍMUN
LÍTLA DÍMUN
SUÐUROY
Djúpini
Funningsfjørður
Kalsoyarfjørður
Hvalvíkfjørður
Fuglafjørður
Svínoyarfjørður
Árnafjørður
Borðoyarvík
Leirvíkfjørður
Gøtuvík
Lambavík
Tórshavn
Vágafjørður
Nólsoyarfjørður
Skopunarfjørður
Skúvoyarfjørður
Dimunarfjørður
Suðuroyarfjørður
Trongisvágsfjørður
Vágsfjørður
Mykinesfjørður
Sørvágsfjørður
Vestmannasund
Sundini
Vatnið
Myrarnar
Leynavatn
Leitisvatn
Sørvágsvatn
Fjallavatn
Eiðisvatn
Ljósá
Ytri Á
Á Fitum
Ytri á Fitum
Vestmanna
Slættanes
Vikar
Gásadalur
Bøur
Vatnsoyrar
Miðvágur
Sandavágur
Tórshavn
Argir
Hoyvík
Hvítanes
Kaldbak
Kaldbakshotnur
Signabøur
Kollafjørður
Tórsdalur
Tórsdalsvatn
Æðuvík
Nes
Nólsoy
Eggjarkettur
Velbastaður
Gamlarætt
Kirkjubøur
Hestur
Hælur
Koltur
Koltursvatn
Koltursheimur
Koltershamar
Vestmannabakkur
Vestmannafjørður
Syðradalur
Norðradalur
Skálavík
Húsavík
Dalur
Skarvanes
Skúvoy
Skopun
Sandur
Sandsvatn
Tindur
Sandvík
Hvalbiarfjørður
Hvalba
Trongisvágur
Tvøroyri
Froðba
Gróðgarmur
Drelnes
Kravik
Trongisvágsfjørður
Tjørnuvíkshólmur
Fámjin
Hov
Vágar
Þórkeri
Vágsfjørður
Akrar
Vikarbyrgi
Lopra
Lopranseiði
Beinisvørð
Sumba
Akraberg
Sumbiarhólmur
Skúvanes
Mykines
Mykinesholmur
Gásholmur
Tindholmur
Tjørnuvík
Haldarsvík
Saksun
Langasandur
Svínáir
Funningur
Funningsfjørður
Eiðisvatn
Eiðuvík
Oyndarfjørður
Hellur
Fuglafjørður
Syðradalur
Blankaskáli
Leirvík
Klaksvík
Norðoyri
Strond
Haraldssund
Kunoy
Skálatoftir
Skarð
Hvannasund
Gjógv
Gjógvarbakki
Oyri
Hvalvík
Streymnes
Skálabotnur
Norðragøta
Gøtugjógv
Syðragøta
Selatrað
Saltangará
Runavík
Toftir
Leynar
Kvívík
Skálafjørður
Skálinnur
Skælingur
Skælingsfjall
Sornfelli
Norðradalur
Syðradalur
Syðrugøta
Skopanes
Saldarfjørður
Lambi
Glyvrar
Lambareiði
Glyvur
Innan Glyvur
Viðareiði
Múli
Mælinsfjall
Ennisberg
Kirkja
Hattarvík
Svínoy
Árnafjørður
Norðdepil
Lokkur
Gøpil
Húsar
Bøtnadalur
Hósvík
Mørskranes
Viðareiði
Kirkjubøur
Hælur
Skopun
Sandur
Skúvoy
Vestmanna
Slættanes
Vikar
Gásadalur
Bøur
Vatnsoyrar
Miðvágur
Sandavágur
Sørvágur
Tórshavn
Argir
Hoyvík
Kaldbak
Kaldbakshotnur
Signabøur
Kollafjørður
Tórsdalur
Nólsoy
Eggjarkettur
Velbastaður
Gamlarætt
Kirkjubøur
Hestur
Koltur
Koltur

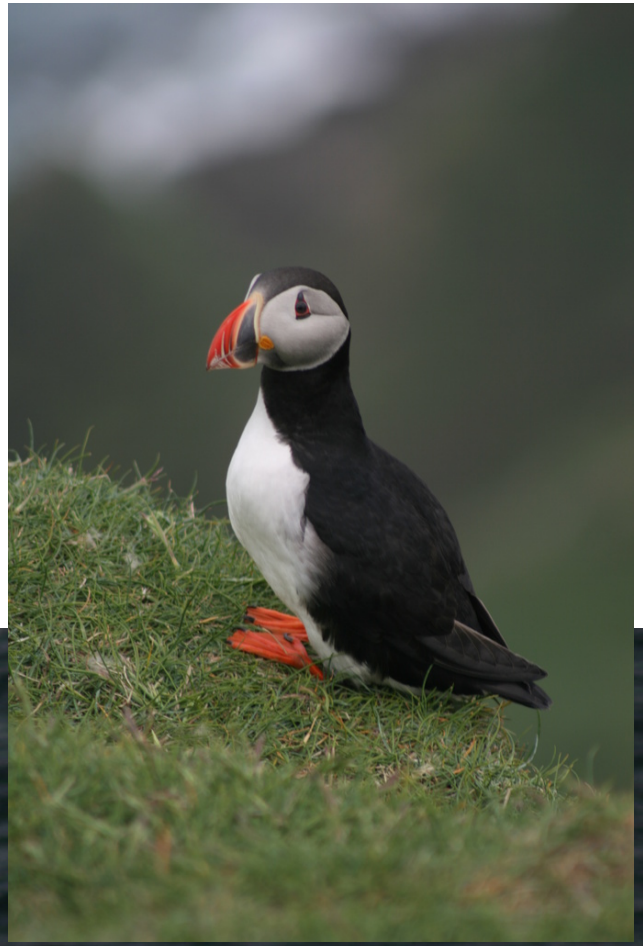

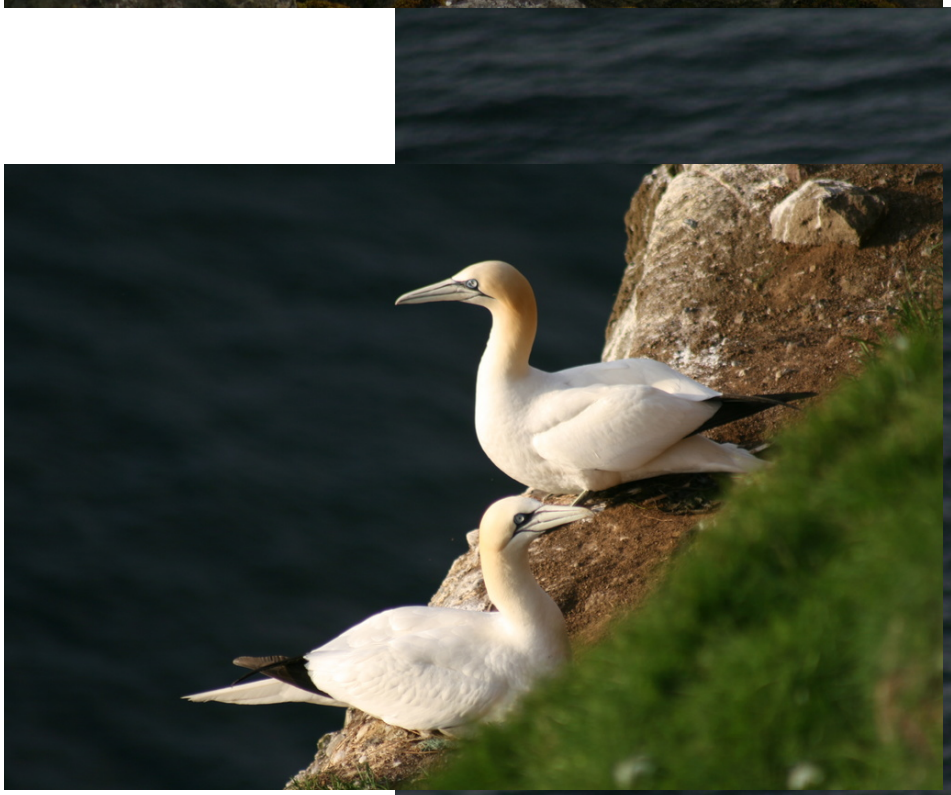

Historický kontext

- **pol. 6. st.** - irští mniši
- **pol. 9. st.** - Seveřané (možná z jiných ostrovů)
- **ca. 1000** - křesťanství & nadvláda norského krále
- **1380** - Kalmarská unie > dánská moc
- **1538** - reformace > dánština úředním i spisovným jazykem
- **1814** - rozpad unie, FO zůstávají Dánsku
- **pol. 19. st.** - konec dán. obchodního monopolu, národní obrození
- **1940** - okupace britskou armádou jako reakce na obsazení Dánska Hitlerem
- **1948** - rozsáhlá samospráva (autonomní dánské území)

055213E
100
HUNDRAÐ
KRÓNUR
B0021E

100
FØROYAR
ÚTGIVIN SAMBÆRT GALDANDI LÓG
UM PENGASEÐLAR

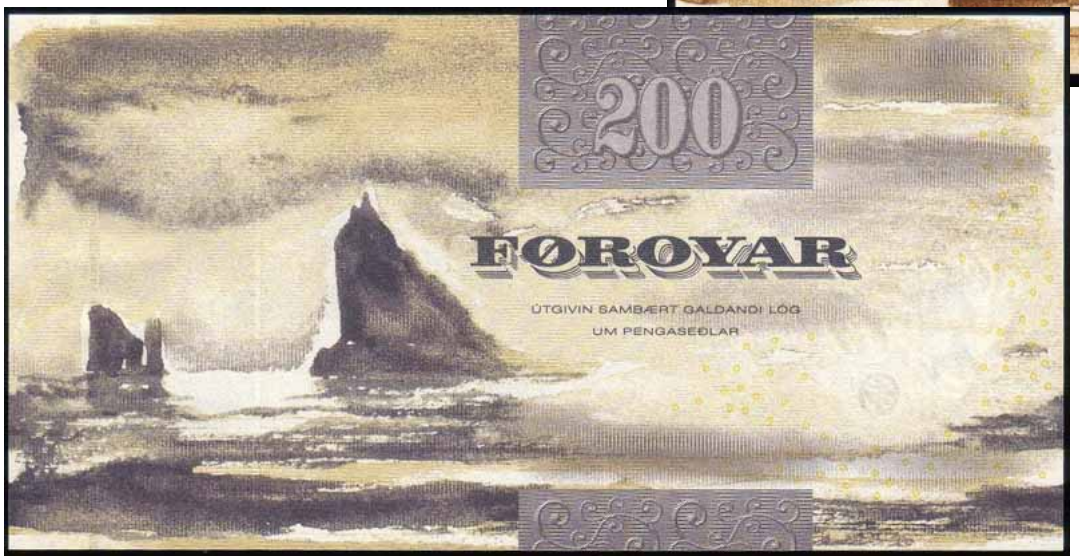
200
FØROYAR
ÚTGIVIN SAMBÆRT GALDANDI LÓG
UM PENGASEÐLAR

GOTTWALD
FARØE SHIP
BLIKUR
MAX
4 KNOTS

HOTEL
HAFNIA

Grindadráp

Faerština

Text

Øll menniskju eru fødd fræls og jøvn til virðingar og mannarættindi. Tey hava skil og samvitsku og eiga at fara hvørt um annað í bróðuranda.

Zvláštnosti pravopisu

- „historický“ pravopis založený na staroseverštině / islandštině
- **Ð/ð** - jako v islandštině, ale ve faerštině už se nevyslovuje; znak *þ* se nepíše vůbec – změnil se na *t* (nebo občas *h*)
- **ø**
- **æ** = **a** = [ea]
- samohlásky s čárkou – dnes kvalita: **á** = [oa]; **í** = [ui]; **ó** = [ou]; **ú** = [üu]; (**u** = [u]); délka se řídí stejnými pravidly jako v moderních skand. jazycích
- **i** = **y**, **í** = **ý** (jako v češtině či islandštině)

Jazyk

- **západoseverský** a **ostrovní** severogermánský jazyk (spolu s islandštinou)
  - zachovalý gramatický systém vývojově mezi islandštinou a norštinou: 4 jmenné pády a 3 rody jako v islandštině, ale drobná zjednodušení; časování sloves značně zjednodušené (3 tvary v prézentu, 2 v préteritu)
  - výslovnost výrazně odlišná od ostatních severských jazyků
  - přehláska v kořeni (umlaut) existuje, ale často jen jako dubleta
  - nominativ s přehláskou nebo koncovkou (hestur, ark/ørk - dublety)
- postpozitivní člen jako ve skand. jazycích
- v nepřízvuč. slabikách: a, i, u (jako v isl.), ale v mnoha dialektech neutralizace ve výslovnosti

Zvláštnosti výslovnosti

- **dialekty** - mnoho, velké rozdíly ve výslovnosti (vs. isl.), žádná není standard
- **úplná ztráta** frikativ *ð* a *g* (intervokalicky) ve výslovnosti
- **diftongizace** jinak než v isl., týká se i sekundárně prodlouženého „a/æ“
- **monoftongizace** diftongů při krácení (kromě í, ei, oy): a > [a], á > [o], ó [ou] > [ø], ú [üu] > [ü], ey [ei] > [e]
- **palatalizace** nejpokročilejší: **k, g** a **sk** před předními samohláskami > č, dž, š; stejně tak skupiny kj/tj/(hj), gj/dj, sj/skj/stj (geva, genta, keypa, gjarna, skera)
- **ostření**: oyggj/oyggjar, níggju, kúgv, Jógvan
- typické **úžinové r** – občas i retroflexy (jako v nor./švéd.: rs, rt,...)
- jako v isl.: **(ne)znělost** plozív (výjimky), **preaspirace** (není tak výrazná), **ztráta znělosti** i u sonor, **disimilace**